

Procedura ustalania kryteriów wyboru operacji i ich zmiany

§1

Użyte sformułowania i skróty w niniejszej procedurze oznaczają:

LGD – Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”,

Walne – Walne Zebranie Członków Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”,

Rada – Rada Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”,

Zarząd – Zarząd Stowarzyszenia Lokalna Grupa Działania „RAZEM KU LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”,

Posiedzenie – Posiedzenie Rady,

LSR – Lokalna Strategia Rozwoju na lata 2016-2023,

ZWL – Zarząd Województwa Lubelskiego.

§2

1. Kryteria wyboru operacji przyjmowane są uchwałą Zarządu Stowarzyszenia na wniosek:
  - 1) Członków Rady,
  - 2) Członków LGD,
  - 3) Dyrektora biura LGD,
  - 4) Mieszkańców obszaru objętego LSR.
2. Wniosek, o którym mowa w ust.1 zawiera propozycje zmiany kryteriów wraz z uzasadnieniem, które:
  - 1) posiadają metodologię wyliczania,
  - 2) są mierzalne, zawierają szczegółowy opis wyjaśniający sposób oceny wskazujący wymagania konieczne do spełnienia danego kryterium, niebudzące wątpliwości interpretacyjnych,
  - 3) posiadają dodatkowe opisy, definicje oraz sposób przyznawania wag nie budzi wątpliwości.

§3

1. Kryteria wyboru operacji zaproponowane we wniosku, o którym mowa w §2, przed posiedzeniem Zarządu, na którym mają zostać zatwierdzone, poddawane są konsultacjom ze społecznością lokalną.
2. Proces konsultacji ze społecznością lokalną obejmuje:
  - 1) minimum jedno spotkanie konsultacyjne,
  - 2) konsultacje propozycji zmian on-line (za pośrednictwem strony internetowej LGD),
  - 3) konsultacje propozycji zmian w biurze LGD.Podczas spotkania konsultacyjnego, na które zaproszeni zostaną członkowie LGD oraz mieszkańcy, uczestnicy będą mieli możliwość odniesienia się do propozycji zmian kryteriów wyboru operacji.
3. Po przeprowadzonych konsultacjach społecznych, Biuro LGD wypracowuje wspólne stanowisko uwzględniające wnioski z konsultacji. Ostateczną wersję zmian kryteriów wyboru operacji przedstawia na posiedzeniu Zarządu.
4. Zarząd podejmuje uchwałę o zatwierdzeniu zmian kryteriów wyboru operacji zwyczajną większością głosów.
5. Zarząd przygotowuje wniosek do ZWL o zatwierdzenie zaktualizowanych kryteriów wyboru operacji.
6. Po uzyskaniu pozytywnej odpowiedzi, za pomocą elektronicznych środków przekazu (strony internetowej stowarzyszenia, poczty e-mail) informuje członków LGD oraz potencjalnych beneficjentów o obowiązujących zaktualizowanych kryteriach wyboru operacji.

Załączniki:

1. Kryteria wyboru operacji podejmowanie działalności gospodarczej poddziałanie 19.2
2. Kryteria wyboru operacji rozwój działalności gospodarczej poddziałanie 19.2
3. Kryteria wyboru operacji realizowanych przez podmioty inne niż LGD 19.2
4. Kryteria wyboru projektów w ramach projektu własnego LGD 19.2

Załącznik nr 1 do Procedury ustalania kryteriów wyboru operacji i ich zmiany

Lokalne kryteria wyboru operacji dla zakresu:
Podejmowanie działalności gospodarczej

Nazwa kryterium	Opis kryterium / adekwatność do analizy SWOT	Waga punktowa	Źródło weryfikacji
1. Wnioskodawca korzystał z doradztwa LGD	Preferuje się Wnioskodawców korzystających ze wsparcia szkoleniowo-doradczego świadczonego przez pracowników biura LGD. Doradztwo w biurze LGD dokumentowane jest kartą udzielonego doradztwa w zakresie przygotowania wniosku i biznesplanu, natomiast udział w szkoleniu lub spotkaniu informacyjnym potwierdzony jest listą obecności.	2 pkt - Korzystał z doradztwa w biurze LGD 2 pkt - Uczestniczył w szkoleniu lub spotkaniu Informacyjnym	Kryterium oceniane na podstawie list obecności na szkoleniach organizowanych przez LGD, karty udzielonego doradztwa
2. Wnioskodawca jest (problematyka grup defaworyzowanych określonych w LSR): <ul style="list-style-type: none"> • Kobieta • Osobą poniżej 35 roku • Osobą powyżej 50 roku	Preferowane będą projekty przewidujące samozatrudnienie osób z grup defaworyzowanych określonych w LSR, tj.: <ul style="list-style-type: none"> - osoby poniżej 35 roku życia, - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety. W analizie SWOT wskazano na wysoki stopień wykluczenia społecznego osób z tej grupy.	2 pkt - Osoby poniżej 35 roku życia 2 pkt - Osoby powyżej 50 roku życia 2 pkt - Kobiety	Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku
3. Liczba nowoutworzonych miejsc pracy w wyniku realizacji operacji	Preferowane są operacje, w których oprócz samozatrudnienia powstaną dodatkowe miejsca pracy. Wnioskodawca w wyniku realizacji operacji zobowiązuje się do utworzenia nowego przedsiębiorstwa i zachowania jego trwałości przez okres 2 lat od wypłaty płatności końcowej. Dodatkowo, jeżeli zatrudni na okres trwałości operacji dodatkowo pracowników w przedsiębiorstwie, otrzyma w tym kryterium punkty. Zatrudnienie pracowników możliwe jest tylko na podstawie umowy o pracę.	2 pkt – Utworzenie dodatkowego miejsca pracy 0 pkt – Nieutworzenie nowego miejsca pracy	Kryterium oceniane na podstawie zapisów we wniosku, biznesplanu, złożonego oświadczenia
4. Operacja będzie realizowana w miejscowości poniżej 5 tys. mieszkańców	Preferuje się operacje realizowane na terenie miejscowości zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców. Dotyczy miejscowości, w tym również miejscowości będących	2 pkt - Tak 0 pkt - Nie	Kryterium oceniane na podstawie zapisów we wniosku, m.in.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	<p>jednostkami pomocniczymi gmin (sołectwa, dzielnice lub osiedla), opisanych liczbą mieszkańców zamieszkałych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., tj. zameldowanych na stałe lub czasowo.</p>		<p><i>lokalizacji realizowanej operacji</i></p>
<p>5. Operacja obejmuje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i/lub przeciwdziałaniu zmianom klimatu</p>	<p>Premiowane będą operacje, które w jak największym stopniu przewidują zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadniać fakt spełnienia kryterium, a uzasadnienie musi mieć odzwierciedlenie w planowanych kosztach inwestycyjnych, ze wskazaniem pozycji kosztowych z zestawienia rzeczowo-finansowego stanowiących 5 % kosztów kwalifikowalnych. Za rozwiązania promowane w ramach kryterium uważane będzie: wykorzystanie źródeł energii odnawialnej (zakup i montaż solarów, pomp ciepła, oświetlenie fotowoltaiczne, itp.), zakup urządzeń/maszyn zawierających rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska, itp.</p> <p>Punktów nie przyznaje się, jeżeli planowane w projekcie rozwiązania są energooszczędne lub prośrodowiskowe, ale powszechnie stosowane i standardowe przy tego typu nowych inwestycjach (np. nowe urządzenia niezbędne do realizacji operacji: sprzęt AGD/RTV klasy A+, itp.)</p> <p>W analizie SWOT wskazano na niski poziom wiedzy oraz świadomości społeczności lokalnej (w tym przyszłych i obecnych przedsiębiorców) w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak również na niewielkie wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>4 pkt - Tak, operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu</p> <p>0 pkt – Nie, operacja nie przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku, biznesplanie i załącznikach</i></p>
<p>6. Realizowana operacja w zakresie przetwórstwa spożywczego wykorzystuje lokalne produkty rolne</p>	<p>Preferowane są operacje w zakresie przetwórstwa spożywczego, w ramach których planuje się zakładanie nowych podmiotów wykorzystujących lokalne produkty rolne. Za produkty rolne uznaje się płody ziemi, (np. owoce, warzywa, zboża, itp.) oraz zwierzęta chowu gospodarskiego i powstałe produkty pochodne tego chowu (np. zwierzęta rzeźne, mleko, jaja, itp.) wytwarzane na obszarze objętym lokalną strategią</p>	<p>2 pkt – Tak</p> <p>0 pkt – Nie</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku, biznesplanie</i></p>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	rozwoju. Lokalne produkty rolne powinny stanowić minimum 30% ogólnej ilości surowca zużywanego w procesie produkcyjnym. Udokumentowaniem wykorzystania surowca powinny być przedwstępne umowy kontraktacyjne zawierające planowaną do zakupu ilość, termin oraz sposób regulacji cen. W analizie SWOT wskazano na niewystarczające i nieefektywne wykorzystanie zasobów własnych obszaru LGD w tym produktów rolnych dla rozwoju gospodarczego obszaru.		<i>i załącznikach</i>
7. Wnioskodawca posiada kwalifikacje/doświadczenie zawodowe zbieżne z zakresem planowanej działalności (w tym kursy, szkolenia itp.)	Premiowani będą Wnioskodawcy posiadający kwalifikacje i/lub doświadczenie zgodne z planowaną działalnością gospodarczą. Wnioskodawcy, oprócz opisanego we wniosku spełnienia kryterium, powinni dołączyć do wniosku dokumenty, które to potwierdzą: 1) kwalifikacje: doświadczenie w dziedzinie związanej z zakresem operacji (referencje, świadectwa pracy, zaświadczenia itp.); 2) wykształcenie: dyplomy, certyfikaty, zaświadczenia itp. dot. zakresu operacji. 3) posiadane zasoby (ludzkie, sprzętowe, lokalowe) związane z charakterem operacji i planowane do wykorzystania do jego realizacji.	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i dołączonych załączników</i>
8. Operacja jest innowacyjna	Kryterium weryfikowane na podstawie opisu zawartego we wniosku, biznesplanie dotyczącego trwałego i mierzalnego efektu wdrożenia rozwiązania innowacyjnego, np. wprowadzenia nowej technologii, produktu, usługi, wykorzystania lokalnych zasobów, w tym zgodnych z definicją podaną w LSR .	4 pkt - Tak - na obszarze LGD zgodnie z definicją innowacyjności podaną w LSR LGD „RAZEM” 3 pkt - Tak - na obszarze LGD 2 pkt - Tak - na obszarze gminy, w której będzie zarejestrowana działalność 0 pkt - Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku oraz biznesplanie</i>
9. W wyniku realizacji zostaną podniesione kompetencje minimum jednej osoby	Premiowane będą projekty w wyniku których zostaną podniesione kompetencje beneficjentów/pracowników. Opis operacji powinien wskazywać konkretną nazwę kursu/szkolenia podnoszącego kompetencje, a planowane koszty z tego tytułu powinny mieć odzwierciedlenie w	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę</i>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.		<i>i danych we wniosku oraz biznesplanie</i>
10. Wnioskodawca udokumentował planowane do poniesienia koszty	Preferowane są wnioski w których uzasadniono planowane do poniesienia koszty oraz wnioskodawca dołączył dokumentację potwierdzającą poziom przyjętych cen dla poszczególnych pozycji z zestawienia rzeczowo-finansowego. Do operacji obejmujących prace budowlane, na które wymagane jest uzyskanie pozwolenia na budowę/decyzja wnioskodawca dołącza kosztorys inwestorski. Do pozostałych pozycji z-r-f wnioskodawca dołączył oferty potwierdzające przyjęty poziom cen (dotyczy kosztów jednostkowych powyżej 500 zł netto).	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku oraz załącznikach</i>
<i>Maksymalna możliwa liczba punktów do zdobycia: 28</i> <i>Minimalna liczba punktów których uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji: 14</i>			

Załącznik nr 2 do Procedury ustalania kryteriów wyboru operacji i ich zmiany

**Lokalne kryteria wyboru operacji dla zakresu:
ROZWÓJ DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ Poddziałanie 19.2**

Nazwa kryterium	Opis kryterium / adekwatność do analizy SWOT	Waga punktowa	Źródło weryfikacji
1. Wnioskodawca korzystał z doradztwa LGD	Preferuje się Wnioskodawców korzystających ze wsparcia szkoleniowo-doradczego świadczonego przez pracowników biura LGD. Doradztwo w biurze LGD dokumentowane jest kartą udzielonego doradztwa w zakresie przygotowania wniosku i biznesplanu, natomiast udział w szkoleniu lub spotkaniu informacyjnym potwierdzony jest listą obecności.	2 pkt – Korzystał z doradztwa w biurze LGD 2 pkt – Uczestniczył w szkoleniu lub spotkaniu informacyjnym	<i>Kryterium oceniane na podstawie list obecności na szkoleniach organizowanych przez LGD, kart udzielonego doradztwa</i>
2. Udział wkładu własnego w realizowanej operacji wynosi:	Preferowane będą projekty zapewniające wyższy niż minimalny poziom wkładu własnego wnioskodawcy. Celem jest promowanie projektów angażujących środki inne niż środki Programu.	4 pkt – wkład własny wynosi powyżej 50% 2 pkt – wkład własny zawiera się w przedziale od 41 do 50 % 0 pkt - wkład własny zawiera się w przedziale od 30 do 40 %	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
3. Wnioskodawca jest (problematyka grup defaworyzowanych określonych w LSR):	Preferowane będą projekty realizowane przez osoby z grup defaworyzowanych określonych w LSR. W przypadku Spółek, kryterium to będzie spełnione w przypadku gdy co najmniej jedna osoba będąca członkiem Spółki lub Zarządu. Należy do grupy defaworyzowanej. W analizie SWOT wskazano na wysoki stopień wykluczenia społecznego osób z tej grupy.	2 pkt - osoby poniżej 35 roku życia 2 pkt - osoby powyżej 50 roku życia 2 pkt - kobiety	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
4. W wyniku realizacji operacji zostanie utworzone nowe i utrzymane w okresie trwałości projektu miejsce pracy:	Warunkiem otrzymania punktów jest utrzymanie średniorocznego zatrudnienia i zatrudnienie co najmniej 1 osoby. Preferowane są projekty generujące jak najwięcej nowych miejsc pracy. Dodatkowe punkty mogą uzyskać w tym kryterium przedsiębiorcy, którzy chcą pozyskać środki na rozwój już istniejącego przedsiębiorstwa, jeżeli zatrudnią większą liczbę osób niż jest wskazane w wymogach jako minimum. Jako miejsce pracy liczy się utworzenie i utrzymanie pełnego etatu. W analizie SWOT wskazano na niewystarczającą ilość miejsc pracy.	4 pkt – więcej niż jedno miejsce pracy w przeliczeniu na pełny etat pracy 0 pkt – jedno miejsce pracy	<i>Kryterium oceniane na podstawie danych zawartych we wniosku</i>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

<p>5. W wyniku realizacji operacji zostanie utworzone i utrzymane w okresie trwałości projektu nowe miejsce pracy dla kobiety lub osoby poniżej 35 roku lub powyżej 50 roku życia:</p>	<p>Preferowane będą projekty przewidujące zatrudnienie osób z grup defaworyzowanych określonych w LSR, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby poniżej 35 roku życia, - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety. <p>Jako miejsce pracy liczy się utworzenie i utrzymanie pełnego etatu.</p> <p>W analizie SWOT wskazano na wysoki stopień wykluczenia społecznego osób z tej grupy.</p>	<p>4 pkt - Więcej niż jedno miejsce pracy 2 pkt - Jedno miejsce pracy</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku oraz załącznikach</i></p>
<p>6. Operacja będzie realizowana w miejscowości poniżej 5 tys. mieszkańców</p>	<p>Preferuje się operacje realizowane na terenie miejscowości zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców. Dotyczy miejscowości, w tym również miejscowości będących jednostkami pomocniczymi gmin (sołectwa, dzielnice lub osiedla), opisanych liczbą mieszkańców zamieszkałych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., tj. zameldowanych na stałe lub czasowo.</p>	<p>2 pkt - Tak 0 pkt - Nie</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie zapisów we wniosku, m.in. lokalizacji realizowanej operacji</i></p>
<p>7. Operacja obejmuje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i/lub przeciwdziałaniu zmianom klimatu</p>	<p>Premiowane będą operacje, które w jak największym stopniu przewidują zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu.</p> <p>Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadniać fakt spełnienia kryterium, a uzasadnienie musi mieć odzwierciedlenie w planowanych kosztach inwestycyjnych, ze wskazaniem pozycji kosztowych z zestawienia rzeczowo-finansowego stanowiących 5 % kosztów kwalifikowalnych.</p> <p>Za rozwiązania promowane w ramach kryterium uważane będzie: wykorzystanie źródeł energii odnawialnej (zakup i montaż solarów, pomp ciepła, oświetlenie fotowoltaiczne, itp.), zakup urządzeń/maszyn zawierających rozwiązania sprzyjające ochronie środowiska, itp.</p> <p>Punktów nie przyznaje się, jeżeli planowane w projekcie rozwiązania są energooszczędne lub prośrodowiskowe, ale powszechnie stosowane i standardowe przy tego typu nowych inwestycjach (np. nowe urządzenia niezbędne do realizacji operacji: sprzęt AGD/RTV klasy A+, itp.)</p> <p>W analizie SWOT wskazano na niski poziom wiedzy oraz świadomości społeczności lokalnej (w tym przyszłych</p>	<p>4 pkt - Tak, operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu 0 pkt - Nie, operacja nie przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku, biznesplanie i załącznikach</i></p>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	i obecnych przedsiębiorców) w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak również na niewielkie wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii.		
8. Realizowana operacja w zakresie przetwórstwa spożywczego wykorzystuje lokalne produkty rolne	Preferowane są operacje w zakresie przetwórstwa spożywczego, w ramach których planuje się zakładanie nowych podmiotów wykorzystujących lokalne produkty rolne. Za produkty rolne uznaje się płody ziemi, (np. owoce, warzywa, zboża, itp.) oraz zwierzęta chowu gospodarskiego i powstałe produkty pochodne tego chowu (np. zwierzęta rzeźne, mleko, jaja, itp.) wytwarzane na obszarze objętym lokalną strategią rozwoju. Lokalne produkty rolne powinny stanowić minimum 30% ogólnej ilości surowca zużywanego w procesie produkcyjnym. Udokumentowaniem wykorzystania surowca powinny być przedwstępne umowy kontraktacyjne zawierające planowaną do zakupu ilość, termin oraz sposób regulacji cen. W analizie SWOT wskazano na niewystarczające i nieefektywne wykorzystanie zasobów własnych obszaru LGD w tym produktów rolnych dla rozwoju gospodarczego obszaru.	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku, biznesplanie i załącznikach</i>
9. Wnioskodawca posiada kwalifikacje/doświadczenie zawodowe zbieżne z zakresem planowanej działalności (w tym kursy, szkolenia itp.)	Premiowani będą Wnioskodawcy posiadający kwalifikacje i/lub doświadczenie zgodne z planowaną działalnością gospodarczą. Wnioskodawcy, oprócz opisanego we wniosku spełnienia kryterium, powinni dołączyć do wniosku dokumenty, które to potwierdzą: 1) kwalifikacje: doświadczenie w dziedzinie związanej z zakresem operacji (referencje, świadectwa pracy, zaświadczenia itp.); 2) wykształcenie: dyplomy, certyfikaty, zaświadczenia itp. dot. zakresu operacji; 3) posiadane zasoby (ludzkie, sprzętowe, lokalowe) związane z charakterem operacji i planowane do wykorzystania do jego realizacji.	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i dołączonych załączników</i>
10. Operacja jest innowacyjna	Kryterium weryfikowane na podstawie opisu zawartego we wniosku, biznesplanie dotyczącego trwałego i mierzalnego	4 pkt - Tak - na obszarze LGD zgodnie z definicją innowacyjności podaną w z LSR	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia</i>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	efektu wdrożenia rozwiązania innowacyjnego, np. wprowadzenia nowej technologii, produktu, usługi, wykorzystania lokalnych zasobów, w tym zgodnych z definicją podaną w LSR.	LGD „RAZEM” 3 pkt - Tak - na obszarze LGD 2 pkt - Tak - na obszarze gminy, w której będzie rozwijana działalność 0 pkt - Nie	<i>przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
11. W wyniku realizacji zostaną podniesione kompetencje minimum jednej osoby	Premiowane będą projekty, w wyniku których zostaną podniesione kompetencje beneficjentów/pracowników. Opis operacji powinien wskazywać konkretną nazwę kursu/szkolenia podnoszącego kompetencje, a planowane koszty z tego tytułu powinny mieć odzwierciedlenie w zestawieniu rzeczowo-finansowym operacji.	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
12. Wnioskodawca udokumentował planowane do poniesienia koszty	Preferowane są wnioski w których uzasadniono planowane do poniesienia koszty oraz wnioskodawca dołączył dokumentację potwierdzającą poziom przyjętych cen dla poszczególnych pozycji z zestawienia rzeczowo-finansowego. Do operacji obejmujących prace budowlane, na które wymagane jest uzyskanie pozwolenia na budowę/decyzja wnioskodawca dołącza kosztorys inwestorski. Do pozostałych pozycji z-r-f wnioskodawca dołączył oferty potwierdzające przyjęty poziom cen (dotyczy kosztów jednostkowych powyżej 500 zł netto).	2 pkt – Tak 0 pkt – Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku i załącznikach</i>
<p><i>Maksymalna możliwa liczba punktów do zdobycia: 38</i> <i>Minimalna liczba punktów których uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji:19</i></p>			

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Załącznik nr 3 do Procedury ustalania kryteriów wyboru operacji i ich zmiany

Lokalne kryteria wyboru operacji dla zakresu: OPERACJI REALIZOWANYCH PRZEZ PODMIOTY INNE NIŻ LGD 19.2			
Nazwa kryterium	Opis kryterium / adekwatność do analizy SWOT	Waga punktowa	Źródło weryfikacji
1. Wnioskodawca korzystał z doradztwa LGD lub spotkaniu informacyjnym	Preferuje się Wnioskodawców korzystających ze wsparcia szkoleniowo-doradczego świadczonego przez pracowników biura LGD podczas szkoleń organizowanych w poszczególnych gminach LGD.	2 pkt – Korzystał z doradztwa w biurze LGD. 2 pkt – Uczestniczył w szkoleniu lub spotkaniu informacyjnym	Kryterium oceniane na podstawie list obecności na szkoleniach organizowanych przez LGD oraz karty doradztwa
2. Czy w miejscowości, w której planowana jest inwestycja, nie istnieje infrastruktura społeczno-kulturalna lub turystyczno- rekreacyjna	Preferowane są wnioski, które przewidują realizację operacji inwestycyjnych w miejscowościach gdzie brakuje infrastruktury lub gdzie istniejąca infrastruktura jest niewystarczająca. Takie preferencje mają wpłynąć pozytywnie na zrównoważony rozwój terenu LGD z zakresie dostępu do ww. infrastruktury	3 pkt – nie istnieje żaden obiekt 2 pkt – istnieje tylko 1 obiekt 0 pkt – istnieją więcej niż 2 obiekty	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
3. Obszar realizacji projektu:	Preferuje się operacje realizowane na terenie miejscowości zamieszkałych przez mniej niż 5 tys. mieszkańców. Dotyczy miejscowości, w tym również miejscowości będących jednostkami pomocniczymi gmin (sołectwa, dzielnice lub osiedla), opisanych liczbą mieszkańców zamieszkałych wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 r., tj. zameldowanych na stałe lub czasowo.	2 pkt – miejscowość poniżej 5 tys. mieszkańców 0 pkt – miejscowość powyżej 5 tys. mieszkańców	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
4. Operacja przyczynia się do generowania nowych miejsc pracy dla osób z grup defaworyzowanych (zgodnie z definicją LSR)	W wyniku realizacji projektu zostanie dodatkowo utworzone miejsce pracy w wymiarze minimum ½ etatu na umowę o pracę na okres 24 miesięcy. Z analizy SWOT pożądane byłoby zatrudnianie osób np. na stanowisku animatora kultury w świetlicach wiejskich. Preferowane będzie jednocześnie zatrudnianie osób z grup defaworyzowanych określonych	4 pkt – Tak, utworzenie miejsca pracy w wymiarze minimum ½ etatu na podstawie umowy o pracę przez okres minimum 24 miesięcy 0 pkt – Nie, operacja nie przewiduje tworzenia miejsc pracy	<i>Kryterium oceniane na podstawie danych zawartych we wniosku oraz załącznikach</i>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	<p>w LSR, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby poniżej 35 roku życia, - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety. 		
5. Realizowana operacja wpływa aktywizująco na lokalną społeczność	<p><i>Preferowane projekty aktywizujące lokalną społeczność oraz integrującą mieszkańców – integracja międzyspołeczna. Ważny będzie opis sposobu użytkowania powstałej infrastruktury /obiektu tj. zaplanowane wydarzenia, imprezy zwłaszcza z udziałem lokalnych organizacji pozarządowych, grup społecznych, grup inicjatywnych, w tym osób defaworyzowanych itp.</i></p>	<p>4 pkt - Tak 0 pkt - Nie</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku oraz załącznikach</i></p>
6. Stopień przygotowania projektu do jego realizacji (załączniki dokumentujące: koncepcje, projekty, uzgodnienia, pozwolenia, etc.)	<p>Preferowane są projekty przygotowane, z opracowaną dokumentacją, które są gotowe do realizacji po przyznaniu dotacji. Kryterium to ma wykluczać projekty, które mogłyby odpaść na etapie oceny w UM, co przekładałoby się na długotrwałe blokowanie przez nie budżetu LSR, bez możliwości jego realizacji.</p>	<p>3 pkt - Operacja gotowa do realizacji (dokumentacja kompletna z listą załączników wymienionych we wniosku) 0 pkt - Operacja w fazie koncepcji (dokumentacja wymaga licznych uzupełnień)</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie zapisów we wniosku, m.in. lokalizacji realizowanej operacji oraz załącznikach</i></p>
7. Operacja zakłada wykorzystania lokalnego dziedzictwa kulturowego i/lub historycznego, i/lub przyrodniczego	<p>Preferowane będą operacje, które bezpośrednio wykorzystywać będą lokalne dziedzictwo kulturowe, historyczne, przyrodnicze. Wnioskodawca powinien we wniosku szczegółowo uzasadnić fakt spełniania kryterium. W analizie SWOT wskazano na niewystarczające i nieefektywne wykorzystanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego, przyrodniczego.</p>	<p>4 pkt - Tak 0 pkt – Nie, operacja nie przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
8. Projekt skierowany do grupy beneficjentów końcowych:	<p>Preferowane będą projekty ukierunkowane na zaspokojenie potrzeb osób z grup defaworyzowanych określonych w LSR, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby poniżej 35 roku życia, - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety, <p>W analizie SWOT wskazano na wysoki stopień wykluczenia społecznego osób z tej grupy.</p>	<p>4 pkt - osoby poniżej 35 roku życia 4 pkt - osoby powyżej 50 roku życia 4 pkt - kobiety</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku oraz załącznikach</i></p>
9. Operacja ma charakter innowacyjny (zgodnie z wytycznymi dot. innowacyjności zawartymi	<p>Premiowane będą operacje wpisujące się w innowacyjne podejście określone w LSR. Przez innowacyjność premiowaną w LSR rozumie się nowy sposób wykorzystania lub zmobilizowania istniejących zasobów przyrodniczych w postaci</p>	<p>4 pkt - Tak 0 pkt - Nie</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez</i></p>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

<p>w LSR):</p>	<p>osobliwości przyrody nieożywionej, historycznych i kulturowych związanych z walkami powstańczymi Powstania Styczniowego i Listopadowego, a także I i II Wojny Światowej oraz życiorysu i twórczości Henryka Sienkiewicza. W wyniku realizacji operacji powinny powstać nowe lub zmodernizowane usługi bądź produkty oferowane na rynku w oparciu o w/w definicję. Biznesplan powinien zawierać opis trwałego i mierzalnego efektu wdrożenia rozwiązania innowacyjnego, np. tworzyć przewagę konkurencyjną, wprowadzać nową funkcjonalność, nową technologię, być trwałym uzupełnieniem oferty w nawiązaniu do elementów wymienionych w definicji innowacyjności zawartej w LSR obszaru LGD „RAZEM”.</p>		<p><i>Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
<p>10. Operacja obejmuje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i/lub przeciwdziałaniu zmianom klimatu</p>	<p>Premiowane będą operacje, które w jak największym stopniu przewidują zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadniać fakt spełnienia kryterium, a uzasadnienie musi mieć odzwierciedlenie w planowanych kosztach inwestycyjnych, ze wskazaniem pozycji kosztowych z zestawienia rzeczowo-finansowego stanowiących 5 % kosztów kwalifikowalnych. W analizie SWOT wskazano na niski poziom wiedzy oraz świadomości społeczności lokalnej (w tym przyszłych i obecnych przedsiębiorców) w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak również na niewielkie wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>4 pkt – Tak, operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu 0 pkt – Nie, operacja nie przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku oraz załącznikach</i></p>
<p>11. Zasięg realizacji operacji</p>	<p>Preferuje się operacje obejmujące swoim zasięgiem więcej niż jedną miejscowość. Wnioskodawca powinien wskazać miejscowości, na obszarze których realizowana będzie operacja.</p>	<p>2 pkt – operacja realizowana na obszarze całego LGD 1 pkt – operacja realizowana na obszarze całej gminy 0 pkt – operacja realizowana na obszarze jednej miejscowości</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
<p>12. Operacja zapewnia</p>	<p>Premiowane będą operacje zapewniające zintegrowanie</p>	<p>4 pkt – zintegrowanie metod, sektorów i</p>	<p><i>Kryterium oceniane na</i></p>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

zintegrowanie	metod stosowanych przy realizacji operacji, sektorów i partnerów jak również branż działalności. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić we wniosku fakt spełniania kryterium.	partnerów stosowanych przy realizacji operacji 2 pkt – zintegrowanie sektorów i partnerów przy realizacji operacji 0 pkt – operacja nie zapewnia zintegrowania	<i>podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
13. Wpływ realizacji operacji na promocję LSR i LGD	Premiowane będą operacje promujące LSR i LGD. Wnioskodawcy powinni uzasadnić we wniosku w jaki sposób będą informowali społeczność o otrzymanej pomocy za pośrednictwem LGD.	2 pkt – promocja poprzez akcję informacyjną w mediach (prasa, Internet) 1 pkt – promocja poprzez oznaczenie inwestycji tablicą informacyjną o realizacji przedsięwzięcia w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju i udziale LGD 0 pkt – operacja nie zakłada promocji LSR i LGD	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę</i>
<i>Maksymalna możliwa liczba punktów do zdobycia: 48 Minimalna liczba punktów których uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji: 24</i>			

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

Załącznik nr 4 do Procedury ustalania kryteriów wyboru operacji i ich zmiany

Lokalne kryteria wyboru operacji dla zakresu: OPERACJI WŁASNEJ W RAMACH PODDZIAŁANIA 19.2			
Nazwa kryterium	Opis kryterium / adekwatność do analizy SWOT	Waga punktowa	Źródło weryfikacji
1. Wnioskodawca korzystał ze szkoleń organizowanych przez LGD (potwierdzone listą obecności)	Preferuje się Wnioskodawców korzystających ze wsparcia szkoleniowo-doradczego świadczonego przez pracowników biura LGD oraz podczas szkoleń organizowanych w poszczególnych gminach LGD.	2 pkt – Tak, korzystał. Uczestniczył w minimum jednym szkoleniu organizowanym przez LGD przed złożeniem wniosku o przyznanie pomocy 0 pkt – Nie, nie korzystał	Kryterium oceniane na podstawie list obecności na szkoleniach organizowanych przez LGD
2. Realizowana operacja wpływa aktywizująco na lokalną społeczność	Preferowane projekty aktywizujące lokalną społeczność oraz integrującą mieszkańców – integracja międzyspołeczna. Ważny będzie opis sposobu użytkowania powstałej infrastruktury/obiektu tj. zaplanowane wydarzenia, imprezy zwłaszcza z udziałem lokalnych organizacji pozarządowych, grup społecznych, grup inicjatywnych, w tym osób defaworyzowanych itp.	4 pkt - Tak 0 pkt - Nie	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
3. Stopień przygotowania projektu do jego realizacji (załączniki dokumentujące: koncepcje, projekty, uzgodnienia, pozwolenia, etc.)	Preferowane są projekty przygotowane, z opracowaną dokumentacją, które są gotowe do realizacji po przyznaniu dotacji. Kryterium to ma wykluczać projekty, które mogłyby odpaść na etapie oceny w UM, co przekładałoby się na długotrwałe blokowanie przez nie budżetu LSR, bez możliwości jego realizacji.	4 pkt - Operacja gotowa do realizacji (dokumentacja kompletna z listą załączników wymienionych we wniosku) 0 pkt - Operacja w fazie koncepcji (dokumentacja wymaga licznych uzupełnień)	<i>Kryterium oceniane na podstawie zapisów we wniosku, m.in. lokalizacji realizowanej operacji</i>
4. Operacja zakłada wykorzystania lokalnego dziedzictwa kulturowego i/lub historycznego, i/lub przyrodniczego	Preferowane będą operacje, które bezpośrednio wykorzystywać będą lokalne dziedzictwo kulturowe, historyczne, przyrodnicze. Wnioskodawca powinien we wniosku szczegółowo uzasadnić fakt spełnienia kryterium. W analizie SWOT wskazano na niewystarczające i nieefektywne wykorzystanie lokalnego dziedzictwa kulturowego, historycznego, przyrodniczego.	4 pkt - Tak 0 pkt – Nie, operacja nie przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu	<i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

<p>5. Projekt skierowany do grupy beneficjentów końcowych:</p>	<p>Preferowane będą projekty realizowane przez osoby z grup defaworyzowanych określonych w LSR, tj.:</p> <ul style="list-style-type: none"> - osoby poniżej 35 roku życia, - osoby powyżej 50 roku życia, - kobiety, <p>W analizie SWOT wskazano na wysoki stopień wykluczenia społecznego osób z tej grupy.</p>	<p>4 pkt - osoby poniżej 35 roku życia 4 pkt - osoby powyżej 50 roku życia 4 pkt - kobiety</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
<p>6. Operacja ma charakter innowacyjny (zgodnie z wytycznymi dot. innowacyjności zawartymi w LSR):</p>	<p>Premiowane będą operacje wpisujące się w innowacyjne podejście określone w LSR. Przez innowacyjność premiowaną w LSR rozumie się nowy sposób wykorzystania lub zmobilizowania istniejących zasobów przyrodniczych w postaci osobliwości przyrody nieożywionej, historycznych i kulturowych związanych z walkami powstańcami Powstania Styczniowego i Listopadowego, a także I i II Wojny Światowej oraz życiorysu i twórczości Henryka Sienkiewicza.</p>	<p>4 pkt - Tak 0 pkt - Nie</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
<p>7. Operacja obejmuje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska i/lub przeciwdziałaniu zmianom klimatu</p>	<p>Premiowane będą operacje, które w jak największym stopniu przewidują zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub przeciwdziałanie zmianom klimatu. Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadniać fakt spełnienia kryterium, a uzasadnienie musi mieć odzwierciedlenie w planowanych kosztach inwestycyjnych. W analizie SWOT wskazano na niski poziom wiedzy oraz świadomości społeczności lokalnej (w tym przyszłych i obecnych przedsiębiorców) w zakresie ochrony środowiska, zmian klimatycznych oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, jak również na niewielkie wykorzystanie potencjału odnawialnych źródeł energii.</p>	<p>4 pkt – Tak, operacja przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu i stanowi ono powyżej 5% budżetu projektu 0 pkt – Nie, operacja nie przewiduje zastosowanie rozwiązań sprzyjających ochronie środowiska lub klimatu</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
<p>8. Zasięg realizacji operacji</p>	<p>Premiowane będą operacje promujące LSR i LGD. Wnioskodawcy powinni uzasadnić we wniosku w jaki sposób będą informowali społeczność o otrzymanej pomocy za pośrednictwem LGD „RAZEM”.</p>	<p>2 pkt – operacja realizowana na obszarze całego LGD 1 pkt – operacja realizowana na obszarze całej gminy 0 pkt – operacja realizowana na obszarze jednej miejscowości</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i></p>
<p>9. Operacja zapewnia zintegrowanie</p>	<p>Premiowane będą operacje zapewniające zintegrowanie metod stosowanych przy realizacji operacji, sektorów i partnerów jak również branż działalności.</p>	<p>4 pkt – zintegrowanie metod, sektorów i partnerów stosowanych przy realizacji operacji</p>	<p><i>Kryterium oceniane na podstawie uzasadnienia</i></p>

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”

	Wnioskodawca powinien szczegółowo uzasadnić we wniosku fakt spełnienia kryterium.	2 pkt – zintegrowanie sektorów i partnerów przy realizacji operacji 0 pkt – operacja nie zapewnia zintegrowania	<i>przedstawionego przez Wnioskodawcę i danych we wniosku</i>
10. Wpływ realizacji operacji na promocję LSR i LGD	Promowane będą projekty zapewniająco należyłą promocje LSR oraz LGD	2 pkt- promocja poprzez akcję informacyjną w mediach (prasa, radio, Internet) 1 pkt - promocja poprzez oznaczenie inwestycji tablicą informacyjną o realizacji przedsięwzięcia w ramach Lokalnej Strategii Rozwoju i udziale LGD 0 pkt- operacja nie zakłada promocji LSR i LGD	
<i>Maksymalna możliwa liczba punktów do zdobycia: 38</i> <i>Minimalna liczba punktów których uzyskanie jest warunkiem wyboru operacji: 19</i>			